

**Szanowny Pan
Wojciech Zuziak
Wójt Gminy
Lipowa**

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 5 listopada 2009 r. do 7 grudnia 2009 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Urzędu Gminy w Lipowej za okres od 1 stycznia 2005 r. do 7 grudnia 2009 r. Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 19 stycznia 2010 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W zakresie gospodarowania mieniem:

- *Przygotowanie trzech projektów uchwał Rady Gminy Lipowa w zakresie wydzierżawienia i sprzedaży nieruchomości, bez zweryfikowania spełnienia przez przyszłych dzierżawców/właścicieli przesłanek umożliwiających bezprzetargowe wydzierżawienie/nabycie nieruchomości. Naruszono tym przepisy art. 37 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.) w brzmieniu obowiązującym do 7 stycznia 2010 r.*

Powyższe projekty przedstawiono Radzie Gminy Lipowa, która je uchwaliła w dniach:

- ✓ *Nr XIII/90/07 z 28 grudnia 2007 r. w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości położonej w Lipowej, na podstawie której Rada Gminy Lipowa wyraziła zgodę na bezprzetargowe wydzierżawienie na okres 10 lat nieruchomości nr 2064 położonej w Lipowej na rzecz sp. z o.o. z siedzibą w Lipowej,*
- ✓ *Nr XXVI/188/09 z dnia 9 czerwca 2009 r. w sprawie sprzedaży działek nr 2342/3 i 2345/3 położonych w Lipowej, na podstawie której Rada Gminy Lipowa wyraziła zgodę na bezprzetargową sprzedaż nieruchomości nr 2342/3 i 2345/3.*

W podjętych ww. uchwałach w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości nie wskazano podstawy prawnej umożliwiającej wyrażenie przez Radę Gminy zgody na wydzierżawienie powyższych nieruchomości z pominięciem trybu przetargowego. W aktach sprawy nie ustalono, które przesłanki z art. 37 ust. 2 lub 3 ww. ustawy, zostały spełnione. Z wyjaśnień pracowników Urzędu Gminy wynika, że:

- podstawą wydzierżawienia nieruchomości nr 2064 w drodze bezprzetargowej był przepis art. 37 ust. 2 pkt 6 ww. ustawy, ponieważ przedmiotem dzierżawy jest nieruchomość, która poprawia warunki zagospodarowania nieruchomości przyległej, którą trudno zagospodarować jako odrębną nieruchomość. W trakcie kontroli ustalono, że ww. nieruchomość jest zlokalizowana przy drodze dojazdowej, której właścicielem jest Gmina Lipowa i może być zagospodarowana jako odrębna nieruchomość,

- przesłanką podjęcia uchwały Nr XXVI/188/09 z dnia 9 czerwca 2009 r. była sprzedaż nieruchomości na rzecz właścicieli nieruchomości przyległych. W trakcie kontroli ustalono, że zbywana nieruchomość przylegała wyłącznie do nieruchomości jednego z trzech nabywców nieruchomości.

Przygotowanie projektów uchwał należało do obowiązków p. Wojciecha Zuziaka – Wójta Gminy Lipowa zgodnie przepisem art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).

W wyniku podjętych uchwał zawarto umowy dzierżawy nieruchomości o numerze 2064 z 17 marca 2008 r. oraz cztery umowy dzierżawy części nieruchomości o numerze 563 z dnia 1 października 2008 r. oraz umowę sprzedaży nieruchomości nr 2342/3 i nr 2345/3 z dnia 4 sierpnia 2009 r.

- Zawarcie w 2008 r. umowy dzierżawy nr 3 z dnia 1 października 2008 r. niezgodnie z postanowieniami uchwały Rady Gminy. W uchwale Nr XIX/137/08 z 26 sierpnia 2008 r. Rada Gminy wyraziła zgodę na wydzierżawienie dla osoby fizycznej części działki nr 563 o powierzchni 7.000 m². położonej w Lipowej. W umowie dzierżawy nr 3 z dnia 1 października 2008 r. ustalono, że przedmiotem dzierżawy jest część ww. działki o powierzchni 9.000 m².

Powyższe naruszyło przepis art. 30 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), zgodnie z którym do obowiązków Wójta należy wykonywanie uchwał rady gminy oraz określanie sposobu ich wykonania.

Ponadto w aktach sprawy stwierdzono brak udokumentowania spełnienia przesłanek uzasadniających możliwość bezprzetargowego wydzierżawienia tej nieruchomości. Zgoda na bezprzetargowe wydzierżawienie powyższej nieruchomości została wyrażona w uchwale Nr XIX/137/08 z dnia 26 sierpnia 2008 r. w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości położonej w Lipowej.

Przygotowanie projektu umowy dzierżawy należało, zgodnie z zakresem czynności, do obowiązków inspektora ds. Gospodarki Gruntami. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Wojciech Zuziak – Wójt Gminy Lipowa. Umowę dzierżawy nr 3 z dnia 1 października 2008 r. podpisał p. Wojciech Zuziak – Wójt Gminy Lipowa.

- Zaniechanie zamieszczenia w lokalnej prasie informacji o wywieszeniu wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży oraz do oddania w dzierżawę, czym naruszono przepis art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło:

- wydzierżawienia w 2009 r. części nieruchomości o numerze ewidencyjnym 3240/4,
- sprzedaży w 2009 r. nieruchomości o numerze ewidencyjnym 2342/3 i 2345/3,
- sprzedaży w 2009 r. nieruchomości o numerze ewidencyjnym 4762/2.

- Zaniechano sporządzenia protokołu z rokowań przeprowadzonych w związku z bezprzetargową sprzedażą nieruchomości, czym naruszono przepisy art. 28 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r.

Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonymi przepisami, warunki zbycia nieruchomości w drodze bezprzetargowej ustala się w rokowaniach przeprowadzanych z nabywcą. Protokół z rokowań przy zbyciu w drodze bezprzetargowej stanowi podstawę do zawarcia umowy. Powyższe dotyczyło: sprzedaży w 2006 r. nieruchomości o numerze działki 2820 oraz sprzedaży w 2009 r. nieruchomości o numerze ewidencyjnym 2342/3 i 2345/3.

- Zaniechano ustalenia wartości nieruchomości na podstawie operatu szacunkowego. Naruszono tym przepisy art. 67 ust. 1 i ust. 3 w związku z art. 156 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.). Powyższe dotyczyło sprzedaży w 2009 r. nieruchomości o numerze ewidencyjnym 4762/2 o powierzchni 39 m². Wartość nieruchomości w kwocie 2.379 zł ustalono na podstawie negocjacji z nabywcą nieruchomości.

Zadania w zakresie przygotowania i przeprowadzenia czynności związanych z wydzierżawianiem i zbywaniem nieruchomości gminnych należały do obowiązków inspektora ds. Gospodarki Gruntami. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Wojciech Zuziak – Wójt Gminy Lipowa.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Lipowej wykonującym zadania w zakresie gospodarowania nieruchomościami komunalnymi oraz przygotowującymi projekty uchwał w zakresie wydzierżawienia i sprzedaży nieruchomości, stosownie do przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art.68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie zamówień publicznych:

- W zakresie przeprowadzenia postępowania o udzielenie w 2009 r. zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na realizację zadania pn. „Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu głównego w ciągu komunikacyjnego Gminy Lipowa poprzez budowę chodnika dla pieszych w miejscowościach Lipowa i Twardorzeczka” stwierdzono:

✓ w specyfikacji istotnych warunków zamówienia ograniczono wymogi, jakie powinien spełniać wykonawca w zakresie dysponowania osobami zdolnymi do wykonania zamówienia, wyłącznie do dysponowania pracownikiem posiadającym uprawnienia do kierowania robotami drogowymi. Przedmiot zamówienia obejmował, oprócz robót drogowych również wykonanie robót elektrycznych (oświetlenie).

Zgodnie z przepisem art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.) o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wykonawcy, którzy posiadają niezbędną wiedzę i doświadczenie oraz dysponują potencjałem technicznym i osobami zdolnymi do wykonania zamówienia,

✓ w specyfikacji istotnych warunków zamówienia ustalono termin wykonania przedmiotu zamówienia w dwóch etapach: w zakresie chodnika dla pieszych wraz z odwodnieniem i oświetleniem – do 26 czerwca 2009 r., w zakresie kładki dla pieszych – do 31 lipca 2009 r.

Z kolei w załączniku do specyfikacji istotnych warunków zamówienia „formularz ofertowy” zawarto klauzulę, zgodnie z którą zobowiązano wykonawcę do wykonania zamówienia w terminie do 26 czerwca 2009 r.

Powyższe było niezgodne z przepisem art. 36 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.). Specyfikację istotnych warunków zamówienia przygotował pracownik Referatu techniczno – inwestycyjnego, funduszy współfinansujących i zamówień publicznych, ww. specyfikację zatwierdził p. Wojciech Zuziak - Wójt Gminy Lipowa. Wykonawca złożył ofertę na formularzu ofertowym oraz zaparałował projekt umowy o treści zgodnej z treścią specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Ponadto ustalono, że w dniu udzielenia zamówienia (tj. 21 maja 2009 r. w dniu zawarcia umowy Nr 342/3/09) zamawiający nie posiadał pozwolenia na budowę obejmującego część przedmiotu zamówienia tj. wykonanie kładki dla pieszych. Pozwolenie na budowę umożliwiające budowę kładki dla pieszych udzielono na podstawie decyzji Nr 724/2009 z 30 lipca 2009 r. wydanej z upoważnienia Starosty Żywieckiego. Decyzja ta stała się ostateczna tj. można na jej podstawie było podjąć roboty budowlane w zakresie budowy kładki w dniu 3 sierpnia 2009 r.

Powyższą umowę w imieniu Gminy podpisał p. Wojciech Zuziak – Wójt Gminy Lipowa. Przygotowanie projektu umowy oraz nadzór nad prowadzeniem spraw związanych z przygotowaniem, realizacją i rozliczeniem zadań inwestycyjnych, należało do obowiązków p. Jerzego Knapka - Zastępcy Wójta Gminy Lipowa.

- *W dniu 22 grudnia 2008 r. dokonano zapłaty faktury Nr 9/2008 z dnia 12 grudnia 2008 r. za wykonanie projektu budowlano – wykonawczego dotyczącego budowy chodnika w miejscowości Lipowa i Twardorzeczka w kwocie 42.700 zł brutto pomimo, że na dzień zapłaty ww. dokumentacja projektowa nie była kompletna.*

Powyższe było niezgodne z postanowieniami umowy Nr 1162/81/08 z dnia 2 lipca 2008 r. oraz z przepisem art. 35 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym przepisem, wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Z wyjaśnień pracowników Urzędu Gminy w Lipowej wynika, że zamawiający już w dniu odbioru dokumentacji projektowej (28 listopada 2008 r.) posiadał wiedzę, że ww. dokumentacja projektowa nie jest kompletna, tj. nie można na jej podstawie uzyskać pozwolenia na budowę obejmującego pełny planowany zakres robót. Po otrzymaniu dokumentacji projektowej dokonano konsultacji z organem wydającym pozwolenie na budowę, w wyniku której stwierdzono brak kompletnej dokumentacji projektowej, co uniemożliwiło uzyskanie pozwolenia na budowę obejmującego pełny planowany zakres robót.

Kontroli merytorycznej faktury Nr 9/2008 z dnia 12 grudnia 2008 r. dokonał pracownik Referatu techniczno – inwestycyjnego, funduszy współfinansujących i zamówień publicznych. Do obowiązków p. Jerzego Knapka – Zastępcy Wójta Gminy Lipowa należał, zgodnie z zakresem czynności, nadzór nad prowadzeniem spraw związanych z przygotowaniem, realizacją i rozliczeniem zadań inwestycyjnych.

Fakturę zatwierdził do zapłaty p. Wojciech Zuziak - Wójt Gminy Lipowa. Fakturę zaakceptowała oraz wykonała dyspozycję środkami pieniężnymi p. Krystyna Piecuch-Skarbnik Gminy Lipowa.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Lipowej odpowiedzialnymi za przygotowanie i przeprowadzenie postępowań o udzielenie

zamówień publicznych oraz nadzór nad realizacją zadań inwestycyjnych, stosownie do przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie wymiaru podatku od nieruchomości i podatku rolnego:

- *Zaniechano wezwania sześciu podatników, będących dzierżawcami nieruchomości komunalnych, do złożenia informacji lub deklaracji podatkowych na podatek rolny albo podatek od nieruchomości. Powyższym naruszono przepis art. 274 a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.), zgodnie z którym organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do jej złożenia, jeżeli deklaracja nie została złożona mimo takiego obowiązku.*

Powyższe dotyczyło podatników o numerach kart kontowych: 12/20090, 1/1145, 12/40010, 1/2693, 2/8 dzierżawiących części nieruchomości o numerach ewidencyjnych: 563, 2064 oraz 3240/4, na podstawie umów zawartych w latach 2008 – 2009.

Nieruchomości te nie były objęte podatkiem od nieruchomości lub podatkiem rolnym, stosownie do wymogów art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 z późn. zm.) i art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm.).

W trakcie kontroli wezwano ww. podatników do złożenia deklaracji podatkowych.

Zadania w zakresie wymiaru podatku od nieruchomości oraz podatku rolnego należały do obowiązków pracowników ds. wymiaru podatków. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Krystyna Piecuch – Skarbnik Gminy Lipowa.

Wniosek nr 3

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Lipowej w zakresie powszechności opodatkowania nieruchomości komunalnych oraz egzekwowania terminowego składania deklaracji na podatek rolny oraz podatek od nieruchomości, stosownie do przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.), ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 z późn. zm.), ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie ulg w zapłacie podatków:

- *Zaniechano wskazania uzasadnienia faktycznego i prawnego w decyzjach w sprawie umorzenia zaległości podatkowych, co było niezgodne z przepisami art. 210 § 1 pkt 6 oraz § 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonymi przepisami, uzasadnienie faktyczne decyzji zawiera w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, którym dał wiarę, oraz przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności, uzasadnienie prawne zaś zawiera wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji z przytoczeniem przepisów prawa. Powyższe dotyczyło decyzji: Fn 3254/5/05 z dnia 30 marca 2005 r.,*

Fn 3254/5/06 z dnia 28 lutego 2006 r., Fn 3254/3/08 z dnia 5 lutego 2008 r., Fn.3110/11/09 z dnia 30 czerwca 2009 r. Natomiast w decyzji Fn.3110/05/09 z dnia 8 maja 2009 r. w sprawie umorzenia zaległości podatkowej stwierdzono brak wskazania uzasadnienia prawnego.

Przygotowanie projektów decyzji podatkowych należało do obowiązków Inspektora ds. księgowości podatkowej. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Krystyna Piecuch – Skarbnik Gminy Lipowa. Powyższe decyzje podpisał p. Wojciech Zuziak – Wójt Gminy Lipowa.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Lipowej przygotowującymi projekty decyzji umorzeniowych, stosownie do przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie windykacji zaległości podatkowych:

- *Zaniechano prowadzenia ewidencji tytułów wykonawczych zgodnie z wymogami § 7 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2001 r. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonymi przepisami, do przesyłanych do organu egzekucyjnego tytułów wykonawczych lub ich odpisów wierzyciel załącza ewidencję tytułów wykonawczych. Ewidencję załącza się w dwóch egzemplarzach, z których pierwszy przeznaczony jest dla organu egzekucyjnego, a drugi, po potwierdzeniu przyjęcia tytułów do egzekucji, organ ten zwraca wierzycielowi. Ewidencja została sporządzona w jednym egzemplarzu, który pozostawiono w organie egzekucyjnym. W aktach sprawy nie stwierdzono drugiego egzemplarza ww. ewidencji potwierdzonej przez organ egzekucyjny.*

Zadania w zakresie sporządzania tytułów wykonawczych i ich przekazywania do organów egzekucyjnych należały do obowiązków Inspektora ds. Księgowości Podatkowej. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Krystyna Piecuch – Skarbnik Gminy Lipowa.

Wniosek nr 5

Podjąć działania w celu zaprowadzenia ewidencji tytułów wykonawczych, stosownie do wymogów § 7 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2001 r. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.).

- *Zaniechano podjęcia w latach 2005 – 2009 czynności mających na celu zabezpieczenie zaległości z tytułu podatku od nieruchomości hipoteką przymusową, o której mowa w przepisie art. 34 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym przepisem, jednostce samorządu terytorialnego przysługuje hipoteka na wszystkich nieruchomościach podatnika, płatnika, inkasenta, następcy prawnego lub osób trzecich z tytułu zobowiązań podatkowych powstałych w sposób przewidziany w art. 21 § 1 pkt 2, a także z tytułu zaległości podatkowych w podatkach stanowiących ich dochód oraz odsetek za zwłokę od tych zaległości.*

Brak podjęcia powyższych działań stwierdzono w przypadku podatników podatku od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych o numerach kart kontowych: 0120453, 0100579, 0101150, 0000002 zalegających według stanu na 31 grudnia 2008 r. na łączną kwotę 21.607,05 zł.

Zadania w zakresie windykacji należności podatkowych należały do obowiązków Inspektora ds. Księgowości Podatkowej. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Krystyna Piecuch – Skarbnik Gminy Lipowa.

Wniosek nr 6

Rozważyć podjęcie działań mających na celu zabezpieczenie zaległości podatkowych podatników podatku od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych o numerach kart kontowych 0120453, 0100579, 0101150, 0000002 poprzez ustanowienie hipoteki na nieruchomościach ww. podatników, mając na uwadze przepis art. 34 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.).

W zakresie diet radnych:

- *W latach 2007 – 2009 wypłacano dwóm osobom sprawującym funkcję Przewodniczącego Rady Gminy Lipowa zryczałtowaną dietę w kwocie wyższej od maksymalnej wysokości diety przysługującej radnemu Gminy Lipowa. Na podstawie uchwały Rady Gminy Lipowa Nr II/5/06 z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie ustalenia wysokości diet dla radnych ustalono miesięczną dietę dla Przewodniczącego Rady Gminy w kwocie 1.400 zł. Natomiast zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000 r. w sprawie maksymalnej wysokości diet przysługujących radnemu gminy (Dz. U. Nr 61, poz. 710) w związku z przepisem art. 25 ust. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), ww. radnym przysługiwała maksymalnie dieta w kwotach: 1.295,06 zł w 2007 r., 1.324,85 zł w 2008 r. oraz 1.376,51 zł w 2009 r. Skutkiem powyższego było wypłacenie w okresie od stycznia 2007 r. do października 2009 r. zawyżonych diet dla osób zajmujących w latach 2007 – 2009 stanowisko Przewodniczącego Rady Gminy o łączną kwotę 2.364,50 zł.*

Zadania w zakresie przygotowania projektów uchwał w sprawie obsługi Rady Gminy należały do Podinspektora ds. obsługi Rady Gminy, oświaty, kultury, kultury fizycznej, sportu i zdrowia. Nadzór w tym zakresie sprawował Sekretarz Gminy Lipowa.

Zgodnie z przepisem art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) do p. Wojciecha Zuziaka – Wójta Gminy Lipowa należało przygotowywanie projektów uchwał rady gminy.

Wniosek nr 7

Przygotować i przedłożyć Radzie Gminy Lipowa projekt uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr II/5/06 z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie ustalenia wysokości diet dla radnych, w zakresie określenia wysokości diety dla Przewodniczącego Rady Gminy, stosownie do przepisu art. 25 ust. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz postanowień rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000 r. w sprawie maksymalnej wysokości diet przysługujących radnemu gminy (Dz. U. Nr 61, poz. 710).

Wniosek nr 8

Ponownie naliczyć diety dla radnych Rady Gminy Lipowa w latach 2007 – 2009, mając na uwadze przepis art. 25 ust. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz postanowienia rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000 r. w sprawie maksymalnej wysokości diet przysługujących radnemu gminy (Dz. U. Nr 61, poz. 710). W przypadku ustalenia różnic pomiędzy wysokością naliczonych diet, a dotychczas wypłaconych, dokonać stosownych rozliczeń.

W zakresie dotacji udzielonych dla podmiotów spoza sektora finansów publicznych:

- *Nieprawidłowo przygotowano i przeprowadzono otwarty konkurs ofert na zadanie publiczne Gminy Lipowa w dziedzinie promocji kultury gminy poprzez wspieranie folkloru regionalnego na przełomie roku 2007 i 2008. Stwierdzono następujące nieprawidłowości:*
 - ✓ *zaniechanie opublikowania w prasie o zasięgu lokalnym pełnego tekstu ogłoszenia o otwartym konkursie. W ogłoszeniu opublikowanym w prasie w grudniu 2007 r. nie zawarto informacji o zasadach przyznawania dotacji, trybie i kryteriach stosowanych przy dokonywaniu wyboru oferty. Ponadto w ogłoszeniu o konkursie (nazwanym regulaminem otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Gminy Lipowa realizowanych przez organizacje prowadzące działalność pożytku publicznego) zamieszczonym w siedzibie organu administracji publicznej, nie zawarto informacji o zrealizowanych przez organ administracji publicznej w roku poprzednim zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztami. Powyższym naruszono przepisy art. 13 ust. 2 pkt 3, 6, 7 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.).*
 - ✓ *brak zachowania 30 dniowego terminu pomiędzy podaniem do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Lipowej ogłoszenia o konkursie ofert na realizację zadań publicznych Gminy Lipowa, a terminem składania ofert. Naruszono tym przepis art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.). Ogłoszenie zamieszczono na stronie internetowej Urzędu Gminy w Lipowej w dniu 3 stycznia 2008 r., natomiast termin składania ofert upływał z dniem 23 stycznia 2008 r.*
 - ✓ *zaniechano wezwania dwóch podmiotów do uzupełnienia ww. ofert, które były niekompletne. Złożone oferty nie zawierały deklaracji o zamiarze odpłatnego lub nieodpłatnego wykonania zadania. Naruszono tym postanowienia § 7 regulaminu otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych, wprowadzonego Zarządzeniem Nr 64/07 Wójta Gminy Lipowa z 17 grudnia 2007 r. Zgodnie z postanowieniami ww. regulaminu, w przypadku stwierdzenia uchybień lub wad w złożonej ofercie, winno nastąpić zobowiązanie podmiotu składającego ofertę do ich usunięcia, w terminie 7 dni od dnia dostarczenia wezwania, pod rygorem odrzucenia oferty. Obowiązek złożenia ww. deklaracji o zamiarze odpłatnego lub nieodpłatnego wykonania zadania wynikał także z przepisu art. 14 pkt 6 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.). Ponadto wzór oferty, o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2005 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. Nr 264, poz. 2207 z późn. zm.) zawiera oświadczenie o przewidywanym pobieraniu lub nie pobieraniu opłat od adresatów zadania.*

- ✓ w umowach Nr 1162/43/08 z dnia 6 maja 2008 r. oraz Nr 1162/48/08 z dnia 13 maja 2008 r. zawartych z OSP Lipowa oraz ze Stowarzyszeniem Społeczno-Kulturalnym „Lipowianie” określono terminy wykonania zadań od dnia 1 stycznia 2008 r. Naruszono tym przepisy art. 176 ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) w związku z art. 16 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.), zgodnie z którymi zlecenie zadania i udzielenie dotacji następuje na podstawie umowy jednostki samorządu terytorialnego z podmiotem dotowanym. Skutkiem powyższego było przyjęcie do rozliczenia dotacji, udzielonej OSP Lipowa, rachunku Nr 10/2008 z dnia 1 kwietnia 2008 r. na kwotę 2.700,00 zł, wystawionego przed zawarciem umowy Nr 1162/43/08 z dnia 6 maja 2008 r.

Prowadzenie spraw wynikających z ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie należało do obowiązków Podinspektora ds. obsługi Rady Gminy, oświaty, kultury, kultury fizycznej, sportu i zdrowia.

Nadzór w tym zakresie sprawował Sekretarz Gminy Lipowa. Ocena ofert złożonych w konkursie należała do komisji oceniającej, kontrola merytoryczna i finansowa realizacji zadań publicznych przez organizację działalności pożytku publicznego należała do obowiązków Zespołu, powołanych Zarządzeniem Nr 4/08 Wójta Gminy Lipowa z 18 stycznia 2008 r. w sprawie powołania składu komisji i zespołów ds. współpracy Gminy Lipowa z organizacjami pozarządowymi.

Umowy dotacji podpisał w imieniu Gminy Lipowa p. Wojciech Zuziak – Wójt Gminy Lipowa.

Wniosek nr 9

Podjąć działania mające na celu zapoznanie pracowników Urzędu Gminy w Lipowej z obowiązującymi regulacjami prawnymi w zakresie przeprowadzania konkursów ofert oraz wzmocnić nadzór nad członkami komisji konkursowych powołanych do oceny i wyboru ofert na realizację zadań publicznych przez podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych, stosownie do przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.) oraz postanowień rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2005 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. Nr 264, poz. 2207), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie długu publicznego:

- *W 2008 r. udzielono poręczenia pożyczki zaciągniętej przez Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu niezgodnie z postanowieniami Uchwały Rady Gminy Lipowa Nr XVI/108/08 z 29 kwietnia 2008 r. W uchwale Rada Gminy wyraziła zgodę na poręczenie pożyczki do kwoty 10.247.000,00 zł. W umowie poręczenia z 27 sierpnia 2008 r. Gmina Lipowa udzieliła poręczenia w kwocie 14.536.993,80 zł, w tym pożyczki - 10.247.000,00 zł, odsetek - 4.289.993,80 zł. Ponadto w powyższej umowie, przewidziano odpowiedzialność Gminy jako poręczyciela odsetek w kwocie 56.633,10 zł, które przypadają do spłaty w 2008 r. W uchwale budżetowej na 2008 r. nie zaplanowano wydatków bieżących przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, zgodnie z zawartą umową z tytułu poręczenia ww. odsetek.*

Naruszono tym przepis art. 86 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.).

Zgodnie z przytoczonymi przepisami, jednostki samorządu terytorialnego mogą udzielać poręczeń i gwarancji, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy. Łączna kwota poręczeń i gwarancji określana jest w uchwale budżetowej. Poręczenia są terminowe i udzielane do określonej kwoty. Zgodnie z przepisem art. 184 ust. 1 pkt 2 a ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), uchwała budżetowa jednostki samorządu terytorialnego między innymi określa wydatki przypadające do spłaty w danym roku budżetowym, zgodnie z zawartą umową, z tytułu poręczeń udzielonych przez jednostkę samorządu terytorialnego.

Umowę poręczenia z 27 sierpnia 2008 r. w imieniu Gminy podpisał p. Wojciech Zuziak – Wójt Gminy Lipowa. Zgodnie z zakresem czynności oraz Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Gminy w Lipowej przygotowanie projektów uchwał i zarządzeń w sprawie budżetów Gminy należy do obowiązków p. Krystyny Piecuch – Skarbnika Gminy Lipowa.

W zakresie księgowości:

- W 2008 r. zaniechano ujęcia w księgach rachunkowych wartości udzielonego przez Gminę Lipowa poręczenia, wynikającego z umowy poręczenia zawartej w dniu 27 sierpnia 2008 r. Powyższym naruszono przepis art. 4 ust. 1 i 2 oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).
W 2008 r. prowadzono ewidencję księgową dla udzielonych poręczeń na koncie 291 „Zobowiązania warunkowe”.
Wartość udzielonego ww. poręczenia zaksięgowano pod datą 31 marca 2009 r. w kwocie 14.480.360,70 zł, tj. pomniejszonej o odsetki w kwocie 56.633,10 zł należne do spłaty w 2008 r. Skutkiem powyższego było wykazanie w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń za 2008 r. danych niezgodnych ze stanem rzeczywistym.
- W latach 2005 – 2009 nieprawidłowo ujęto w księgach rachunkowych zdarzenia gospodarcze dotyczące obrotu nieruchomościami, co polegało na:
 - zaniechaniu ujęcia w ewidencji księgowej konta 011 „Środki trwałe” wartości operacji nabycia w 1995 r. i zbycia nieruchomości nr 2820, położonej w Lipowej, sprzedanej na podstawie umowy zawartej w 2006 r.
Powyższym naruszono przepis art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.), zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym,
 - wyksięgowaniu wartości nieruchomości o numerach 2342/3 i 2345/3, sprzedanych w 2009 r. wg wartości wynikającej z umowy sprzedaży, zamiast wg wartości, przyjętej do ewidencji księgowej. Przyczyną nieprawidłowości było zaniechanie prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta 011 „Środki trwałe” w sposób umożliwiający ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych. Powyższe było niezgodne z zasadami ewidencji na koncie 011 określonymi w Zakładowym Planie Kont wprowadzonym Zarządzeniem Nr 62/2006 Wójta Gminy Lipowa z dnia 31 grudnia 2006 r. oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.).

- *Zaniechano prowadzenia kont ksiąg pomocniczych do konta 201 „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami” do każdego kontrahenta, czym naruszono przepis art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.) oraz postanowienia rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.). Powyższe naruszyło także zasady ewidencji na ww. koncie 201 określone w Zakładowym Planie Kont wprowadzonym Zarządzeniem Wójta Gminy Lipowa Nr 62/2006 z dnia 31 grudnia 2006 r.*

Bieżące i prawidłowe prowadzenie ewidencji księgowej należało do pracowników ds. księgowości budżetowej. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Krystyna Piecuch – Skarbnik Gminy Lipowa.

Wniosek nr 10

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Lipowej odpowiedzialnymi za prowadzenie ksiąg rachunkowych, stosownie do przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Wniosek nr 11

Doprowadzić ewidencję konta 011 „Środki trwałe” w zakresie gruntów do zgodności ze stanem rzeczywistym, mając na uwadze przepis art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Wniosek nr 12

Zaprowadzić ewidencję analityczną do konta 201– „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, stosownie do postanowień Zakładowego Planu Kont wprowadzonego Zarządzeniem Nr 62/2006 Wójta Gminy Lipowa z dnia 31 grudnia 2006 r. oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.).

W zakresie rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi:

- *W latach 2005 – 2009 obsługę finansowo – księgową placówek oświatowych w Gminie Lipowa prowadzili pracownicy Urzędu Gminy w Lipowej. Tym samym ograniczono odpowiedzialność kierowników tych jednostek za całość gospodarki finansowej danej jednostki oraz pozbawiono ich możliwości wykonywania obowiązków określonych w przepisach art.28 a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.), art. 44 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.). Zgodnie z powołanymi przepisami, za całość gospodarki finansowej jednostki odpowiedzialność ponosi jej kierownik, a określone obowiązki w zakresie gospodarki finansowej mogą być powierzone pracownikowi tej jednostki.*

Powyższa nieprawidłowość została stwierdzona również w trakcie poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej gminy, co znalazło odzwierciedlenie w wystąpieniu pokontrolnym Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, Znak: WK- 610/45/ 4/05/06 z dnia 6 kwietnia 2006 r. W wystąpieniu tym zobowiązano Wójta Gminy do podjęcia działań w celu umożliwienia prawidłowego prowadzenia ksiąg rachunkowych przez placówki oświatowe.

Powyższe świadczy o braku prawidłowego zorganizowania obsługi finansowo - księgowej tych jednostek przez p. Wojciecha Zuziaka – Wójta Gminy Lipowa.

Wniosek nr 13

Podjąć działania zmierzające do zapewnienia możliwości wykonywania obowiązków w zakresie gospodarki finansowej placówek oświatowych Gminy Lipowa przez kierowników tych jednostek, mając na uwadze przepisy art. 4 ust. 5 i art. 11 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) oraz art. 53 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Ponadto, mając na uwadze charakter stwierdzonych i wymienionych nieprawidłowości kieruję do Pana Wójta dodatkowe wnioski:

Wniosek nr 14

Rozważyć możliwość wyciągnięcia konsekwencji służbowych w stosunku do osób, które przyczyniły się do powstania nieprawidłowości, a którym powierzono merytoryczną odpowiedzialność za wykonanie zadań, mając na uwadze zasady określone w przepisach działu piątego ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.).

Wniosek nr 15

Podjąć działania mające na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych pracowników, mając na uwadze postanowienia standardów kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych, ogłoszone przez Ministra Finansów w Komunikacie Nr 13 z dnia 30 czerwca 2006 r. (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 7 poz. 58).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Ponadto informuję, że inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili kontrolę doraźną w Szkole Podstawowej w Leśnej w dniach od 2 do 7 grudnia 2009 r. Do Dyrektora Szkoły Podstawowej w Leśnej zostało skierowane odrębne wystąpienie pokontrolne.